

Modig motståndsrörelse

Det är ett enormt stort arbete **Rebecca Donner** gjort i sina efterforskningar för att skriva boken om *Mildred* och om den tyska motståndsrörelsen under framväxandet av nazityskland och det efterföljande andra världskriget.

Mildred Harnack var författarens mormors moster och med hjälp av unikt arkivmaterial och släktokument har författaren lyckats mejsla fram en berättelse om denna amerikanska kvinnas gripande öde, och samtidigt ge läsaren en unik inblick i den tyska motståndsrörelsen. En motståndsrörelse som många inte trodde fanns.

Mildred Fish träffar den tyske Arvid Harnack när de bägge studerar vid universitetet i Washington på 1920-talet. De märker att de har samma intressen för litteratur och för arbetarklassen, och gifter sig ganska snabbt. I början av 1930-talet flyttar de till Berlin för att bygga upp sitt liv. Samtidigt börjar den nazistiska rörelsen med **Hitler** i täten vinna terräng. Mildred och Arvid börjar liksom många andra förstå vart det kommer att bära hän och försöker göra motstånd för att ändra på riktningen.

Men som vi alla vet blir det bara värre och värre och svårare och svårare att göra motstånd. Men de ger inte upp. De bildar små hemliga celler som skriver flygblad som delas ut i hemlighet. Många blir avslöjade och hamnar i koncentrationsläger, men trots att de känner till farorna, fortsätter många att kämpa på.

I längden håller det dock inte och 1942 blir Mildred och Arvids cell avslöjad och de försöker fly, men blir infångade av Gestapo medan de befinner sig i Litauen där de tänkt att ta sig till Sverige över Östersjön. Efter att ha suttit i fängelse under makabra förhållande blir Arvid avrättad Medan endast får ett längre fängelsestraff. Men efter **Görings**

ingripande ger Hitler order om att även hon ska avrättas genom halshuggning i giljotin.

I boken får vi följa nazismens framväxt och de olika stegen för att komma till makten. Jag kan inte låta bli att se många likheter med den svenska rasismens framväxt i form av Sverigedemokraterna. De verkar ha studerat detta noga. Till exempel var nazisterna väldigt tidiga med att använda sig av nya former av media (då radio – nu internet). Man allierade sig sedan med den kristna högern (då katolicismen – nu svenska kristdemokraterna) som släppte in dem i finrummen. När man kom till makten var man även väldigt snabba med att avskeda personer i politiskt ledande ställningar med annorlunda åsikter (jämför med vad Sverigedemokraterna börjat med just nu).

Rebecca Donner har lyckats skapa en faktafylld och spännande bok. Jag blir mycket gripen av det engagemang som de modiga män och kvinnor hade som gjorde motstånd trots de öden som väntade dem.

Peter Roth

Mildred

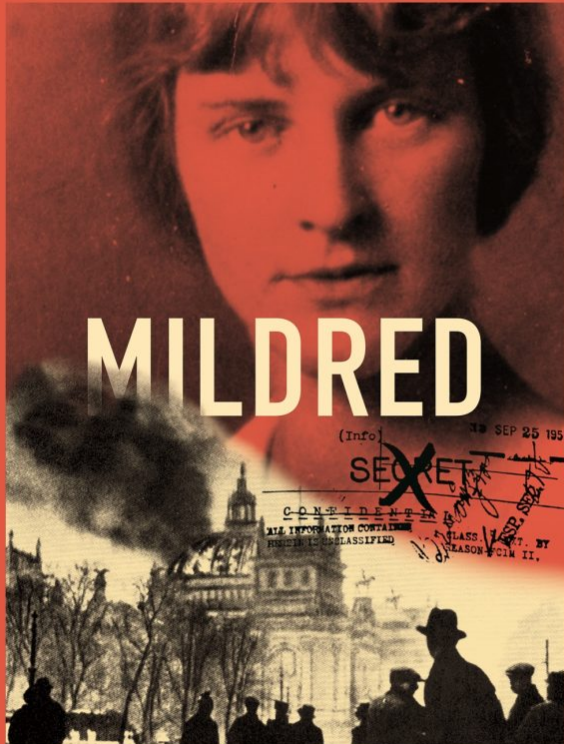
Den sanna berättelsen om kvinnan i hjärtat av den tyska motståndsrörelsen

Rebecca Donner

Översättare: Christian Ekvall

Albert Bonniers förlag, 2023

DEN SANNA BERÄTTELSEN OM KVINNAN
I HJÄRTAT AV DEN TYSKA MOTSTÅNDRÖRELSEN

REBECCA DONNER

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Rebecca Donner har tidigare skrivit reportage och essäer ibland annat New York Times. För boken om Mildred har hon mottagit flera pris.